

ЯНКО КИНТИШЕВ

Янко Кинтишев е роден на 8 юли 1945 г. в София. Средното си образование завършва през 1963 г. в 23 единно средно политехническо училище. Още като ученик проявява подчертан интерес към математиката. Възможностите му за задълбочени и сериозни занимания правят впечатление на преподавателите му. След дипломирането си постъпва в Математическия факултет на Софийския университет. Между състудентите си той е един от най-изявените. Завършва математика през 1968 г. и постъпва на работа като асистент в катедрата по обща и приложна математика с ръководител проф. Алипи Матеев, където води занятия по висша математика на студенти по химия и биология. По това време започват да се формират и интересите му към топологията, първи познания за която както много български математици получава от курсовете на проф. Я. Тагамлицки. Навлизането му в тази област се улеснява и от спецкурсовете, които наши преподаватели, специализирали в чужбина (главно в Московския университет) започват да четат във факултета.

Ориентирането на Янко Кинтишев към топологията го насочва към сектора по математическа логика и топология (по-късно сектор по топология), създаден при изграждането на Единния център по математика и механика, чийто ръководител става доц. Дойчин Дойчинов (сега професор и доктор). Тук Кинтишев води упражнения по диференциално и интегрално смятане, участва в ръководенето на кръжок по алгебрична топология за начинаещи в тази област студенти, води упражненията към курса по алгебрична топология за студенти от горните курсове. В резултат на заниманията му се появява и първата му топологична работа "Степени и изображения в аксиоматични хомологични и кохомологични теории" (с Ив. Проданов и Г. И. Чобанов).

През 1973 г. Янко Кинтишев заминава като редовен аспирант по алгебрична топология в катедрата по висша геометрия и топология в Московския университет. Негов ръководител става известният в тази област специалист проф. д-р Евгений Григорьевич Скляренко. Кинтишев се включва в интересния и активен научен живот на университета, като успява да преодолее сравнително бързо кризата, съпътстваща начинаещия в дадена област математик, попаднал в средата на водещи учени. Той посещава лекции, спецкурсове и семинари.

За формирането му като учен безусловно изиграват роля както общият семинар по топология, ръководен от П. С. Александров, така и семинарите и спецкурсовете на Е. Г. Скляренко, Ю. М. Смирнов, С. П. Новиков, М. М. Постников, А. С. Мищенко, Д. Б. Фукс, А. Т. Фоменко и др.

Кръгът от въпроси, с които започва да се занимава Я. Кинтишев в Московския университет, е поведението на хомологиите на Стинрод-Ситников (тъй наречените още точни или канонични хомологии). По-конкретно той изследва локалните хомологии в смисъл на тази теория, локалната хомологична размерност спрямо нея, множества от хомологично нестабилни точки и др.

Главно негово постижение е доказването на теореми от типа на Виеторис-Бигл за каноничните хомологии. Тези резултати Кинтишев успява да установи, като използва сполучливата за случая формулировка на точните хомологии, дадена от Ситников. Някои от твърденията му са окончателни, както показват построени от него примери. Работите му са отпечатани в: Вестник Московского университета, Доклади на БАН и Годишник на Софийския университет.

През свободните си от работа часове Кинтишев задоволява и друга своя потребност — да се запознае с духовните богатства на Русия.

Но времето на резултатно творчество и интензивен научен живот е за Янко и време, когато неизлечима болест започва да взема надмощие над спокойния и привидно здрав младеж. Защитата на готовата вече дисертация под названиее *„Теореме на Виеторис за точните хомологии“* се отлага два пъти поради влошаване на здравословното състояние на Кинтишев и невъзможността му да замине за Москва.

Една прекарана операция като че ли връща надеждите, така свойствени за младите хора. Янко споделя с колегите си за породилия се у него в Московския университет траен интерес към физиката, с която иска да се занимава сериозно след защитата си.

На **12 юни 1977 г.**, без да успее да защити дисертацията си, Янко Кинтишев почива.

Секторът по топология загуби един колега, квалифициран специалист и добър преподавател. Приятелите и колегите му запомниха Янко още и с приятната му сдържаност и фитнес, с любовта му към тениса и плуването, с удоволствието, което му доставяше класическата музика. Смъртта го отне рано от живота и семейството му, показвайки ни още веднъж колко нелепа може да бъде.

Станислава Петкова